

**UCHWAŁA NR XXIX/352/2012
RADY GMINY W CHOJNICACH**

z dnia 28 grudnia 2012 r.

w sprawie: przyjęcia sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Kultury w Chojnicach za 2012 rok.

Na podstawie art.18 ust.2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001, nr 142,poz.1591 ze zm.) oraz art.9 ust.1 i 2 ustawy z dnia 25października 1991r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2012, nr 72,poz.406) oraz § 2 i § 7, pkt.2 statutu Gminnego Ośrodka Kultury w Chojnicach z dnia 27 kwietnia 2012 r.(Dz. Urz. Woj. Pom. z dnia 21.05.2012 r.,roc.2012, poz.1795).

**Rada Gminy
uchwała, co następuje:**

- § 1. Przyjąć sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Kultury w Chojnicach za rok 2012.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Chojnice.

Przewodniczący Rady Gminy

Tadeusz Leszczyński

**Sprawozdania z działalności
Gminnego Ośrodka Kultury w Chojnicach
za rok 2012**

Kulturę tworzy człowiek i jest przez nią jednocześnie kształtowany, dlatego niezmiennie już od 10 lat działalności Gminnego Ośrodka Kultury w Chojnicach towarzyszy wielka troska o rozbudzenie zainteresowania sprawami kultury wśród jak największej grupy mieszkańców gminy Chojnice.

Poniższe sprawozdanie dokumentuje wkład GOK w Chojnicach w środowisko naszej gminy w mijającym 2012 roku.

Gminny Ośrodek Kultury w Chojnicach jest samorządową instytucją kultury. Obszarem naszego działania jest gmina wiejska Chojnice. GOK w Chojnicach prowadzi swoją działalność w oparciu zapisy zawarte w Statucie Instytucji oraz rozpoznane potrzeby kulturalne i sportowe mieszkańców gminy, przy uwzględnieniu możliwości finansowych, kadrowych oraz lokalowych. Realizujemy zadania w obszarze edukacji kulturalnej, upowszechniania kultury, promocji oraz rekreacji i sportu.

Prowadzimy gospodarkę finansową opartą na zasadach obowiązujących dla instytucji kultury.

Swoją codzienną pracą chcemy tworzyć jak najlepsze warunki do wszechstronnego rozwoju mieszkańców poprzez edukację kulturalną kształtującą nawyki odbiorcy wartości kulturowych.

W roku 2012 działalność Gminnego Ośrodka Kultury w Chojnicach prowadzona była w oparciu o sieć placówek kulturalnych, którą tworzyły:

- trzy Wiejskie Domy Kultury:

WDK w Silnie wraz z Chatą Podcieniową,

WDK w Ogorzelinach,

WDK w Swornegaciach wraz z Kaszubskim Domem Rękodzieła Ludowego i wiatą pieca chlebowego;

czternaście Świetlic Wiejskich: Chojniczki, Nowe Ostrowite, Ciechocin, Czartołomie, Angowice, Nowy Dwór, Pawłowo, Krojanty, Raclawki, Lotyń, Klawkowo, Kruszka, Kłodawa, Nowa Cerkiew

- dwa Amfiteatry Letnie: Amfiteatr im. Ottona Weilanda w Charzykowach, Amfiteatr Letni w Swornegaciach;

- Kompleks boisk sportowych „Orlik” w Charzykowach

W wymienionych obiektach prowadzona była statutowa działalność GOK, a także udostępniane były one mieszkańcom na różnego rodzaju spotkania, zebrania, narady, konferencje, szkolenia rolnicze, sesje RG oraz pokazy i kiermasze. Ponadto pomieszczenia GOK wynajmowano na uroczystości rodzinne i towarzyskie oraz udostępniano je lokalnym organizacjom pozarządowym na realizację projektów animacyjnych skierowanych do mieszkańców Gminy. Zarówno Wiejskie Domy Kultury jak i Świetlice Wiejskie swoją działalność prowadziły w oparciu o miesięczne plany pracy.

Z analizy prowadzonych przez placówki dokumentacji wynika, iż średni dzienny udział podopiecznych w roku 2012 utrzymywał się na poziomie lat poprzednich tj. 350 młodych mieszkańców gminy dziennie.

I. Zatrudnienie w Gminnym Ośrodku Kultury

	WDK Świetlice		Administracja		Promocja		Sport		RAZEM	
	osoby	etaty	osoby	etaty	osoby	etaty	osoby	etaty	osoby	etaty

01/2012	26	15,61	6	6	2	2	2	1,5	36	25,11
02/2012	26	15,61	6	6	2	2	2	1,5	36	25,11
03/2012	26	15,61	6	6	2	2	2	1,5	36	25,11
04/2012	26	15,61	6	6	2	2	2	2	36	25,61
05/2012	26	15,36	6	6	2	2	2	2	36	25,36
06/2012	27	15,86	6	6	2	2	2	2	37	25,86
07/2012	27	15,86	5	5	2	2	2	2	36	24,86
08/2012	27	15,86	5	5	2	2	2	2	36	24,86
09/2012	27	15,86	5	5	2	2	2	2	36	24,86
10/2012	26	15,36	5	5	2	2	2	2	35	24,36
11/2012	28	16,36	5	5	2	2	2	2	37	25,36
12/2012	28	17,12	5	5	2	2	2	2	37	26,12

Zmiany w ilości zatrudnianych pracowników i liczby etatów w Gminnym Ośrodku Kultury w Chojnicach w roku 2012 wynikały z zatrudniania na zastępstwo instruktorów podczas zwolnień chorobowych oraz urlopów macierzyńskich i wychowawczych oraz otwarcia nowej placówki w miejscowości Nowa Cerkiew.

W trakcie całego roku, w celu wsparcia osobowego naszych placówek zawartych zostało 20 umów wolontariackich.

Całość działalności naszych placówek terenowych w tym projektów animacyjnych była koordynowana pracą działu administracyjno- księgowego oraz zatrudnionych specjalistów, którzy wspierają m.in. instruktazowo i merytorycznie wszystkie placówki terenowe oraz prowadzą rozliczanie dokumentacji aplikacyjnych.

W celu usprawnienia pracy sieci naszych placówek oraz wymiany doświadczeń między zatrudnionymi instruktorami w roku 2012 zorganizowano 5 narad roboczych. Spotkania te, jak w latach poprzednich są platformą dyskusji nad bieżącą działalnością oraz koniecznością rozwoju nowych obszarów naszej pracy. Spotkania te służą także kompleksowej ocenie wydatkowania środków finansowania i prowadzonej dokumentacji oraz wypracowaniu wspólnych propozycji programowych.

W roku 2012 nasza instytucja prowadziła bogatą działalność animacyjną. Służyła ona upowszechnianiu kultury wśród mieszkańców gminy poprzez organizację i zaproszenie do wzięcia udziału w przedsięwzięciach kulturalnych organizowanych cyklicznie, bądź też okolicznościowo. Dzięki temu mieszkańcy mogli być obserwatorami, a w wielu przypadkach współtwórcami wydarzeń kulturalnych, poprzez udział w uroczystościach, konkursach, festynach, koncertach, a także poprzez możliwość prezentacji swoich prac i umiejętności twórczych.

W roku 2012 daliśmy możliwość skorzystania z różnorodnych formach zajęć stałych jak i bogatej ofercie warsztatów twórczych. Uczestnictwo w tych zajęciach miało przede wszystkim charakter zespołowy, rzadziej indywidualny, który ograniczał się do prowadzonych na bazie Wiejskich Domów Kultury indywidualnych lekcjach gry na instrumentach.

Udział w warsztatach służył pogłębieniu wiedzy uczestników, zdobywania przez nich nowych doświadczeń, umiejętności oraz inicjowania dalszych działań. W doborze form warsztatowych i treści zajęć realizowanych w naszych placówkach staraliśmy się zaspokajać potrzeby twórczej aktywności poprzez rozbudzenie i rozwijanie zainteresowań, m.in. rękodziełem ludowym w zakresie plastyki, rzeźby, koronkarstwa, haftu kaszubskiego, muzyki, a także teatru i tradycji ludowych.

Naszej całorocznej pracy towarzyszyła postawa kształtowania osobowości dzieci i młodzieży, przygotowanie ich do aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym i społecznym, ujawnianie i rozwijanie uzdolnień w amatorskim ruchu artystycznym, budzenie zainteresowań kulturotwórczych, wdrażanie do kulturalnego spędzania wolnego czasu pozbawionego wszelkiego rodzaju używek oraz kultywowania tradycji.

Wielką rolę w tym zakresie odegrały prowadzone pod nadzorem Pana Adama Modrzejewskiego – pełnomocnika Wójta ds. profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom oraz przemocy, warsztaty rozwoju umiejętności społecznych,

W naszych placówkach wielką wagę przykładamy do kwestii wychowawczych. Staramy się w naszej pracy przekazywać dzieciom i młodzieży właściwe wzorce zachowania. Uczymy szacunku do otoczenia, do ludzi i wspólnego mienia. Wskazujemy na potrzeby współdziałania na rzecz swojego środowiska, atencji względem osób starszych i ich doświadczenia oraz osób niepełnosprawnych.

W środowiskach skupionych wokół naszych placówek cyklicznie organizujemy szereg dyskusji panelowych, na których mieszkańcy Gminy mogą skonfrontować swoje poglądy z opiniami specjalistów. Tym samym inicjujemy debaty poświęcone tematom istotnym w perspektywie szerszej niż społeczność lokalna. W tym roku w Wiejskim Domu Kultury w Silnie, z okazji ustanowienia „X Europejskiego Dnia Przeciw Karze Śmierci”, we współpracy z Helsińską Fundacją Praw Człowieka, Grupą Horyzont Przeciw Każdej Śmierci oraz Powszechną Wyższą Szkołą Humanistyczną „Pomerania” odbyło się spotkanie poświęcone refleksji na temat Kary Główniej. W dyskusji „Wokół Kary Śmierci” w roli ekspertów udział wzięli prawnicy, etycy, wykładowcy PWSH „Pomerania” i przedstawiciele organizacji politycznych. Wśród wielu poruszanych wątków zastanawiano się szczególnie nad moralnym aspektem i potrzebą stosowania kary głównej na świecie, alternatywnymi sposobami karania przestępców i zadośćuczynienia pokrzywdzonym. Rozważano też szanse „nawrócenia” jakie niesie ze sobą współczesna resocjalizacja. W toku debaty nie udało się uniknąć żywiołowych konfrontacji pomiędzy zadeklarowanymi zwolennikami i przeciwnikami tej nieodwracalnej kary eliminacyjnej. Ostateczne wnioski jednoznacznie wskazały jednak, iż zdecydowana większość społeczeństwa opowiada się za poszanowaniem życia. W trakcie spotkania, istniała możliwość złożenia swojego podpisu pod deklaracją przeciw karze śmierci. Kolportowano również foldery i ulotki informacyjne.

Spotkanie zakończyło się projekcją filmu „Kapelan Domu Śmierci”.

Cieszymy się z zainteresowania naszą działalnością popularyzującą obecny stan wiedzy i przedstawiającą różnice światopoglądowe w tematach ważkich, fundamentalnych.

Nasza działalność, to także bogata oferta plenerowych imprez artystycznych, w dużej mierze oparta na działalności dwóch amfiteatrów letnich w Charzykowach i Swornegaciach. Szereg pozytywnych opinii kierowanych pod naszym adresem utwierdził nas w przekonaniu, że w 2012 roku sezon imprez należał do udanych. Dopisali artyści, publiczność i co najważniejsze – pogoda. Udało się zatem zrealizować 90 procent zaplanowanych imprez kulturalnych.

W Charzykowskim amfiteatrze im Ottona Weilanda odbyły się następujące wydarzenia artystyczne: XV Festiwalu Piosenki Żeglarskiej, V Bitwa Kabaretowa pomiędzy kabaretami Jurki i Nowaki a prowadzącym imprezę był kabaret Szarpanina. W ramach corocznych spotkań z folklorem, w oparciu o współpracę z Bydgoskim Pałacem Młodzieży zorganizowaliśmy Charzykowskie Impresje Muzyczne, podczas których gościliśmy zespoły Turcji, Węgry oraz Polski.

Swoimi koncertami weekendowe wieczory uświetniły takie zespoły jak: Green Grass, Jaromi Drażewski, Szulerzy, Layo, Świadomość, Dubska i Gerbert Morales. We współpracy z LGR Morenka zorganizowaliśmy koncerty Ryszarda Stopa oraz Macieja Miecznikowskiego.

W amfiteatrze w Swornegaciach, jak co roku odbyło się mnóstwo festynów i zabaw tanecznych. Gościliśmy zespoły: Metrum, Awers, Opium, Gala Band, Własny Port, Atut, Kubryk, K.K. Blues Band, Wandzeboki, Mechanicy Szanty, Kapela Bas, Manijlce, Urszula Chojan, Encore oraz Rytel & Country. Dużym zainteresowaniem cieszył się organizowany po raz piąty Kaszubski Festiwal Piosenki Country i Folk „CHECZ”, na którym wystąpiła czołówka polskich wykonawców muzyki country tj. Cezary Makiewicz, Tomasz Szwed z Zespołem, T- Band, Cukoo Child oraz wpisujący się w festiwalową formułę promocji lokalnego folkloru Kaszubski zespół Sztere Kote.

Wśród większych imprez organizowanych przy Wiejskich Domach Kultury szczególnej uwadze warto polecić spotkanie z kabaretem „Czwarta Fala” w Ogorzelinach oraz I Sileńską Galę Disco Polo, na której wystąpiły zespoły Aqua, Faster, Focus oraz jako gwiazda wieczoru zespół Weekend.

W celu poszerzenia naszej oferty programowej oraz unowocześnienia naszej bazy lokalowej i sprzętowej w roku 2012 zrealizowaliśmy wiele projektów inwestycyjnych i animacyjnych, wśród których do najciekawszych zaliczyć możemy:

10. kwietnia br. w Urzędzie Marszałkowskim w Gdańsku Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Gminy Chojnice „AKOLADA” podpisało umowę na sfinansowanie projektu pn. **„Kaszubska uczba”**. Środki na realizację projektu w kwocie prawie 50 tys. złotych pochodzą z Europejskiego Funduszu Społecznego, działania KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI.

Motywy przewodnim projektu było ukazanie, odnowienie i przywrócenie zanikających kaszubskich tradycji i obyczajów. W celu realizacji takich założeń część spośród 34 uczestników projektu wzięło udział w przygotowanych warsztatach ceramicznych, warsztatach wyplatania koszy ze sworów oraz malowania na szkle. Ważnym elementem projektu było wzbudzenie zainteresowania edukacją regionalną młodzieży. By przekonać młodych ludzi do kultywowania tradycji Kaszub zostały zorganizowane warsztaty „żywego słowa”, w których udział wzięli uczestnicy grupy teatralnej działającej przy Wiejskim Domu Kultury w Swornegaciach. Zajęcia te prowadzone były z młodzieżą w języku kaszubskim.

W trakcie trwania projektu na uczestników czekała moc atrakcji, w tym liczne wycieczki i wyjazdy szkoleniowe do Brus Jaglii, Wdzydz Kiszewskich i Szymbarku. Cały projekt zakończył się 24 czerwca tradycyjną kaszubską kupałnocką odegraną przez młodzież w języku kaszubskim.

10 maja br. w Urzędzie Marszałkowskim w Gdańsku dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Chojnicach podpisała umowę dofinansującą projekt „Ceramika i turystyka – ożywienie tradycji ceramiki kaszubskiej sposobem na zwiększenie atrakcyjności turystycznej miejscowości Swornegacie”, w ramach którego na bazie Kaszubskiego Domu Rękodzieła Ludowego w Swornegaciach utworzona została profesjonalna pracownia ceramiczna, w której mieszkańcy regionu poznawać będą mogli tajniki kolejnej sztuki rękodzielniczej. Wartość dofinansowania to 23 tys. zł

30 kwietnia Minister Pracy i Polityki Społecznej ogłosił wynikotwartego konkursu ofert na najlepsze projekty dofinansowywane w 2012 r. ze środków krajowego Programu Operacyjnego Fundusz Inicjatyw Obywatelskich. Wśród dofinansowanych projektów znalazły się 2 projekty, których strategicznym partnerem był Gminny Ośrodek Kultury. Dofinansowane działania to projekty:

„ Wilkowyjskie inspiracje - czyli nic się nie zmienia od na tyłku siedzenia” Spółdzielni Socjalnej „UNII WERSAL” z Ciechocina na kwotę 25.560,00 zł. skierowany do organizacji pozarządowych z terenu gminy Chojnice, chcących podnieść swoją wiedzę na temat aspektów prawnych prowadzenia działalności. W ramach projektu zrealizowano cykl szkoleń z zakresu zarządzania organizacjami pozarządowymi, warsztatów zawodowych oraz utworzono stronę internetową dla gminnych ngo : www.opgch.pl

„Lalka mojej babci nazywa się Jawajka”, projekt Stowarzyszenia Na Rzecz Rozwoju Gminy Chojnice Akolada, na kwotę 26 990,00 zł, zakładający utworzenie objazdowego teatru lalkowego seniorów z udziałem młodzieży, będący przykładem na nawiązanie dialogu międzypokoleniowego wśród mieszkańców naszej gminy. W ramach projektu powstało przedstawienie teatralne z wykorzystaniem własnoręcznie wykonanych lalek tzw. Jawajek, które sworacy seniorzy zaprezentowali w placówkach kulturalnych na terenie gminy Chojnice oraz w Konarzynach. Uczestnicy projektu skorzystali także z możliwości obejrzenia profesjonalnego spektaklu oraz kulis teatru.

29 maja w Warszawie odbyło się uroczyste wręczenie nagród laureatom konkursu na najlepszą kampanię edukacyjną promującą selektywną zbiórkę odpadów opakowaniowych pn. "Grant na edukację". Gmina Chojnice zajęła 2 miejsce wśród 10 laureatów ogólnopolskiego konkursu grantowego organizowanego przez Rekopol Organizację Odzysku S.A. oraz Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej za kampanię pod nazwą "Myślimy - segregujemy – będziemy". Partnerami projektu są: Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Gminy Chojnice Akolada, Zaborski Park Krajobrazowy, Liga Ochrony Przyrody, Oddział w Chojnicach, Tygodnik Czas Chojnic.

W ramach projektu poprzez zabawę i naukę instruktorzy naszego Ośrodka chcą przybliżyć mieszkańcom gminy Chojnice, a przede wszystkim najmłodszemu pokoleniu naszej społeczności, wagi wprowadzenia do codziennego życia selektywnej zbiórki odpadów. W ramach projektu założono m.in. warsztaty edukacyjne dla instruktorów świetlic i domów kultury, konkursy plastyczne, wycieczki krajoznawcze (Funka, Gdynia), konkursy internetowe z nagrodami, druk materiałów informacyjnych w postaci naklejek i broszur. Kampania potrwa do kwietnia 2013 roku.

Wiejski Dom Kultury w Silnie był inicjatorem kontynuacji prac rewitalizacyjnych wokół chaty podcieniowej w Silnie, przy której w ramach Inicjatywy lokalnej, powstały dalsze nasadzenia oraz pojawiły się stoły i ławy z bali. Prace te są wpisują się w realizację przyjętego planu odnowy miejscowości oraz Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami. Efektem prac ma być stworzenie przyjaznego i reprezentatywnego centrum wsi.

Dzięki zakwalifikowaniu się do grona laureatów konkursów ogłoszonych przez Fundację Wspomagania Wsi - Pożyteczne Ferie i Pożyteczne Wakacje, pod hasłem „Moja wieś najpiękniejsza”, projektów Świetlic Wiejskich z Raclawek, Czartołomia i Nowego Ostrowitego, na mapie ogólnopolskiego atlasu wsi pojawiły się kolejne 3 miejscowości z terenu naszej gminy. W ramach projektów dzieci skupione wokół placówek wykonały prace porządkowe, tworzyły m.in. makiety, prezentacje czy kamienną wieś, malując znalezione w czasie prac otoczaki.

15 czerwca Gminny Ośrodek Kultury rozpoczął realizację projektu: „Poznaj, pokochaj, uszanuj”. Głównym celem projektu był wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców Gminy Chojnice poprzez innowacyjne formy edukacji przyrodniczej kierowane do wychowanków naszych placówek. Projekt dofinansowany przez Gminę Chojnice w ramach konkursu z zakresu ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego pozwolił na organizację cyklu ciekawych zajęć przyrodniczych w terenie wraz z wycieczkami krajoznawczymi po obszarach chronionych, nocnym zwiadem przyrodniczym, grą terenową czy rejsem statkiem dla uczestników.

Kolejnym projektem z zakresu edukacji ekologicznej zrealizowanym na bazie naszych pozostałych placówek za pośrednictwem Stowarzyszenia „Akolada: był projekt pn: „Poznajemy Bory Tucholskie”. Dzięki niemu młodzież skupiona w naszych placówkach mogła pogłębić wiedzę na temat przyrody Borów Tucholskich, a przede wszystkim obszarów chronionych znajdujących się na terenie naszej gminy.

Projektem, który zaskoczył nas ogromnym zainteresowaniem odbiorców okazał się projekt pn. „Czwartkowe wieczory kaszubskie”, realizowany w okresie całego sezonu letniego na dziedzińcu Kaszubskiego Domu Rękodzieła Ludowego w Swornegaciach. Projekt zakładał ożywienie tradycji ludowych Kaszub. W ramach projektu zrealizowano cykl spotkań twórcami ludowymi, z gawędziarzami, zespołami folklorystycznymi, osobowościami prezentującymi kulturę południowych Kaszub. Wszystkie spotkania ilustrowane były żywą muzyką kaszubską, a uczestnicy wieczorów mieli możliwość skosztowania regionalnych potraw. Na każdym ze spotkań odnotowaliśmy ok.150 – 200 osobową publiczność. Projekt dofinansowany został ze środków Marszałka województwa Pomorskiego oraz Starostwa Powiatowego w Chojnicach.

Centrum Edukacji Regionalnej- projekt dofinansowany kwotą 27.000 zł w ramach PROW na lata 2007-2013, dotyczący utworzenia na bazie Wiejskiego Domu Kultury w Silnie miejsca edukacji i prezentacji dorobku kulturowego dawnej wsi Kosznajderskiej, poprzez doposażenie sal warsztatowych oraz stworzenie ogólnodostępnej oferty edukacyjnej. W ramach projektu placówka doposażona została w sprzęty bednarskie, narzędzia i naczynia wiejskie, które służyć będą do prowadzenia warsztatów dla grup zorganizowanych. W salkach odbywać się będą zajęcia edukacyjne, prelekcje, wykłady i pokazy filmowe. Dzięki projektowi sileńska młodzież skorzystała z wyjazdu edukacyjnego do Muzeum Etnograficznego we Wdzydzach Kiszewskich, gdzie zwiedziła muzeum na świeżym powietrzu i wzięła udział w tradycyjnych zajęciach wiejskich i w dwóch lekcjach muzealnych: malowania na szkle i zajęciach w zabytkowej szkole. Zorganizowano warsztaty i pokazy z zakresu dawnych czynności wiejskich, z których nagrano 4 ok.20/30 -minutowe filmy instruktarzowe, które opatrzone komentarzem etnologa Uczestnicy projektu zgłębili tajniki takich tradycyjnych czynności jak: wyrób masła z użyciem tradycyjnych kierzanek, pranie na tarze i z użyciem kijanek, prasowanie i maglowanie, kisenie kapusty oraz obrzęd darcia pierza. Projekt zakończono 9.11 „Biesiadą Sileńską – z historią w tle” Goście wysłuchali prelekcji archeologa i etnologa na temat lokalnych walorów historycznych, zwiedzili doposażone w ramach operacji sale oraz obejrzeni filmy na temat dawnych czynności wiejskich. Mamy nadzieję, że działania podjęte na bazie naszej placówki przyczynią się do wykreowania wizji obszaru południowej części gminy, jako atrakcyjnego dla turystów. Turyści odwiedzający region dawnej Kosznajderii będą mogli dowiedzieć się, jakie zabytki warto tutaj zobaczyć. Ponadto zapoznać się z utworzonym CER z historią Kosznajderii, obrzędami, a także oraz wziąć udział w ciekawych zajęciach warsztatowych i edukacyjnych, które uatrakcyjnią ich pobyt w Gminie Chojnice.

Otrzymaliśmy również dofinansowanie w kwocie 20392,07 na projekt pt: „Stworzenie pracowni fotografii cyfrowej innowacyjnym sposobem na aktywizację mieszkańców wsi”. Realizowanym w miejscowości Raclawki. Oprócz stworzenia pracowni i wyposażenia jej w sprzęt komputerowy i aparaty cyfrowe projekt zakłada przeprowadzenie cyklu szkoleń z zakresu fotografii cyfrowej i jej obróbki.

Projekt „Doświadczeni i niezawodni” realizowany pod egidą Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju Gminy Chojnice „AKOLADA” dofinansowany kwotą **84.320 zł** przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Departament Polityki Senioralnej w ramach Rządowego programu na rzecz: Aktywności Społecznej Osób Starszych. Projekt zakłada upowszechnienie sztuki ludowej Kaszub na terenie Gminy Chojnice przez osoby w wieku poprodukcyjnym. Sztuka ludowa, bazując na żywych jeszcze tradycjach i umiejętnościach, może stanowić podstawę integracji wewnątrzpokoleniowej, a przekazywana z pokolenia na pokolenie także integracji międzypokoleniowej. Uznaliśmy, że współcześnie może posłużyć również jako czynnik rozwoju lokalnego, sposób na przyciągnięcie turystów, tworzenie nowych, pozarolniczych miejsc pracy oraz kreowanie pozytywnego wizerunku regionu. Biorąc pod uwagę fakt, iż Gmina Chojnice, to region o bogatych niegdyś tradycjach rękodzielniczych, które pamięta jeszcze wielu starszych mieszkańców, zdecydowaliśmy się przeprowadzić niniejszy projekt w takiej właśnie formie. Projekt „Doświadczeni i niezawodni” przebiega jednocześnie

w ośmiu świetlicach Gminnego Ośrodka Kultury w Chojnicach, które są pozbawione barier architektonicznych. W ten sposób możliwość udziału w projekcie mają seniorzy z różnych miejscowości Gminy Chojnice. W każdej z placówek utworzone zostały kilkunastoosobowe grupy seniorów (w sumie ok. 100 osób). Realizację projektu rozpoczęliśmy w październiku od procesu rekrutacji. Pierwszym etapem zadania jest przybliżenie uczestnikom projektu różnych form rękodzieła Kaszub. W tym celu w każdej ze świetlic zorganizowaliśmy sześć 2-dniowych warsztatów z twórcami ludowymi (w sumie 48 2-dniowych cykli), na których uczestnicy zapoznali się z podstawami tworzenia różnych wytworów sztuki ludowej. W okresie od października do grudnia zorganizowaliśmy warsztaty z plecionkarstwa, koronkarstwa, hafciarstwa, malowania na szkle, malowania i rzeźbienia ptaszków z drewna, a w okresie poprzedzającym Boże Narodzenie warsztaty tworzenia przedmiotów obrzędowych (ozdób choinkowych z krepiny, ozdób z szyszek). Często są to warsztaty „przypominające”, z aktywnym udziałem samych uczestników, którzy zaprezentują na nich również swoje umiejętności, wymienią doświadczenia i zapamiętane od pokoleń motywy zdobnicze i wzornictwo kaszubskie. Seniorom, biorącym udział w warsztatach zapewniamy materiały szkoleniowe oraz ciepłe napoje i drobny poczęstunek. Ponadto dla uczestników zajęć zorganizowaliśmy w listopadzie jednodniowy wyjazd szkoleniowy. Podczas wycieczki seniorzy odwiedzili chatę p. Józefa Chełmowskiego – artysty ludowego z Brus, zwanego kaszubskim Leonardo da Vinci. Wysłuchali jego prelekcji na temat sztuki ludowej Kaszub, zwiedzili jego pracownię i ogród pełen rzeźb i świątków, odwiedzili także Kaszubski Dom Rękodzieła Ludowego w Swornegaciach. Tam wzięli udział w zajęciach wypieku tradycyjnego sworskiego chleba oraz obejrzeni eksponaty zgromadzone w KDRL. Uczestnikom wyjazdu zapewniliśmy ciepły posiłek.

Dalsza część projektu czeka na seniorów w styczniu 2013 r., kiedy to każda z grup zdecyduje, jaką z poznanych technik rękodzielniczych chce doskonalić. W okresie od stycznia do marca seniorzy będą spotykać się raz w tygodniu i wspólnie pracować nad dokładnym zgłębieniem tajników wybranego rękodzieła. Raz w miesiącu będzie odwiedzał ich artysta ludowy – specjalista w wybranej przez grupę dziedzinie, ażeby sprawdzać postępy grupy i pomagać w razie potrzeby. W sumie odbędzie się 10 spotkań, w tym trzy z twórcą ludowym. Uczestnicy spotkań będą mieli zapewnione materiały i przyrządy do tworzenia danego rękodzieła (nici, tkaniny, szydełko, igły, farby, szkło, kleje i pistolety na gorąco, szyszki, wiklinę, nożyki, drewno itp.) oraz ciepłe napoje i drobny poczęstunek. Przebieg warsztatów będzie na bieżąco dokumentowany fotograficznie i opisowo przez dzieci i młodzież uczęszczającą do danej świetlicy. O ich udziale w projekcie zapewnią instruktorzy poszczególnych placówek. W każdej świetlicy chęć aktywnego udziału w projekcie zgłosiło min. 10 młodych ludzi (w sumie 80 osób). Fotoreportaże dzieci zostaną zamieszczone na stronie internetowej partnera projektu – GOK w Chojnicach oraz będą na bieżąco przesyłane do lokalnych mediów, w tym portali internetowych. Po każdym zajęciu seniorzy będą mogli korzystać z komputerów znajdujących się w świetlicy, aby obejrzeć fotoreportaże ze swoich zajęć, jak i grup z innych świetlic. Młodzi ludzie, autorzy zdjęć i opisów, będą pomagać dziadkom i babciom w obsłudze komputera i „surfowaniu” w sieci. To działanie pewnością ośmieli seniorów do korzystania z komputera i Internetu. W „rewanżu”, po zrealizowaniu wszystkich godzin szkoleniowych, seniorzy zorganizują 2-dniowe warsztaty rękodzielnicze dla dzieci ze swoich miejscowości. Każda grupa będzie przekazywać dzieciom umiejętności, które zdobyła podczas realizacji projektu. Wytwory rękodzielnicze, które powstaną podczas trwania wszystkich warsztatów posłużą do organizacji dwóch wystaw promujących sztukę ludową Kaszub. Pierwsza z nich odbędzie się w siedzibie Gminy Starostwa Powiatowego w Chojnicach. Następnie z dzieł seniorów zostanie stworzona ekspozycja w Kaszubskim Domu Rękodzieła Ludowego w Swornegaciach. Realizację zadania zakończymy w kwietniu 2013 r. wręczeniem seniorom wydawnictw na temat kultury ludowej Kaszub oraz wycieczką do Kaszubskiego Parku Etnograficznego we Wdzydzach Kiszewskich. Dla uczestników będzie to nagroda za pracę i zaangażowanie w jego realizację, ale też być może bodziec do dalszej pracy na rzecz kultywowania kultury kaszubskiej i aktywnego działania na rzecz swoich środowisk. Współpraca z seniorami daje nam solidne

podstawy do osiągnięcia sukcesu na polu krzewienia kultury ludowej Kaszub. Ich potencjał postaci wolnego czasu, cierpliwości, a przede wszystkim wiedza na temat dawnych zwyczajów i tradycji sprawi, że uda nam się odrodzić niektóre z gałęzi sztuki ludowej. Wyposażenie ich w odpowiednie narzędzia, wiedzę i umiejętności sprawi, że w przyszłości seniorzy będą mogli samodzielnie kontynuować działalność swoich "grup rękodzielniczych", a także przekazywać swoją wiedzę następnym pokoleniom.

Mamy nadzieję, że realizacja tego projektu przyczyni się do przełamania w Gminie Chojnice stereotypów na temat starości i sprawi, że seniorzy przestaną być postrzegani jako ludzie niezaangażowani, wymagający tylko opieki i niezdolni do żadnych działań. Babcią i dziadkami rozumieją natomiast, że mają jeszcze wiele do zaoferowania społeczeństwu, a czas starości to jeden ze szczęśliwszych okresów życia. Liczymy, że realizacja projektu zainicjuje „zainteresowanie” naszymi placówkami wśród dorosłej części społeczeństwa.

6.12. br. dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Chojnicach podpisała w Urzędzie Marszałkowskim w Gdańsku umowę na dofinansowanie w kwocie 1 mln zł projektu pt. "Świat wodny Kaszub". Środki pochodzą z Programu Operacyjnego „Ryby” Projekt zakłada rozbudowę, przebudowę i nadbudowę Wiejskiego Domu Kultury. Prace pozwolą na stworzenie technicznych warunków i podstaw do utworzenia miejsca prezentacji i promocji rybactwa śródlądowego i walorów przyrodniczych wsi oraz zachowania dorobku kulturowego pokoleń mieszkańców Swornegaci związanego z uprawą rybactwa. Po realizacji całego zakresu robót w nadbudowanych pomieszczeniach (piętro budynku) zostanie zorganizowana izba muzealno- edukacyjna pn. "Świat wodny Kaszub". Nadbudowane pomieszczenia mają dać możliwość wyeksponowania bogatego zbioru sprzętu rybackiego pozyskanego od okolicznych mieszkańców, a związanych z uprawą dawnej gospodarki rybackiej (w tym odrestaurowanej, a wyłowionej z jeziora Duże Głuche XVII wiecznej łodzi jednopiennej tzw. dłubanki). Realizacja projektu przyczyni się także do poprawy warunków i rozszerzenia oferty edukacyjnej prowadzonej przez WDK w Swornegaciach (sekcje wodne: żeglarska, wioślarska, kajakowa, warsztaty taklarsko -szkoleniowe, zajęcia edukacyjne z zakresu przyrody prowadzone wraz z Zaborskim Parkiem Krajobrazowym).

Projekt ten jest uwieńczeniem prac prowadzonych od 10 lat w Swornegaciach, zmierzający do stworzenia centrum kulturalnego w północnej części naszej gminy.

Kolejny obszar naszej działalności to sport, który w gminie wiejskiej Chojnice opiera się w znacznej części na działalności GOK. Nasza jednostka przy ścisłej współpracy działającymi na terenie gminy stowarzyszeniami oraz sponsorami, stara się stwarzać mieszkańcom dogodne warunki do aktywnego spędzania wolnego czasu i promocji zdrowego stylu życia. Wspieramy głównie sport powszechny poprzez działalność rekreacyjno – sportową podczas zajęć i organizacji ogólnodostępnych imprez.

W 2012 roku oferta naszej jednostki uwzględniała zainteresowania potencjalnych uczestników zajęć i zawodów. Mieszkańcy gminy mogli uczestniczyć w zawodach i zajęciach zorganizowanych w następujących dyscyplinach sportu: piłka nożna, piłka nożna halowa, piłka nożna plażowa, piłka siatkowa, siatkówka plażowa, siatkonoga plażowa, piłka ręczna, piłka koszykowa, unihokej, lekka atletyka, biegi uliczne, biegi przełajowe, nordic walking, wioślarstwo, kajakarstwo, żeglarstwo, pływanie, tenis ziemny, tenis stołowy, golf, fitness, freestyle football, szachy, Baśka kaszubska. Największym zainteresowaniem najmłodszych mieszkańców gminy wiejskiej Chojnice cieszyły się następujące zawody i zajęcia sportowo – rekreacyjne: turnieje piłki nożnej halowej i piłki siatkowej zorganizowane podczas ferii zimowych, Gminna Liga Piłki Nożnej, festyn rekreacyjno – sportowy zorganizowany pod hasłem „Młodzież Ojcu Świętemu Janowi Pawłowi II”, „Orlikowe Euro 2012”. Szczególnie ta ostatnia impreza wzbudziła ogromne zainteresowanie najmłodszych mieszkańców gminy. Podczas zawodów rozgrywanych na kompleksie boisk „Orlik 2012” w Charzykowach gościliśmy Łukasza Chwieduka - Mistrza Europy w freestyle football. Nasz mistrz oprócz pokazów freestyle'owych trików, prowadził również zajęcia. Podczas 5 godzin zajęć wielu uczestników imprezy nauczyło się kilku podstawowych trików freestyle'owych. Pokazy zajęcia freestyle' footballu miały na celu zaprezentowanie najmłodszym mieszkańcom gminy ciekawej formy spędzania wolnego czasu oraz stworzyły możliwość kontaktu z gwiazdą nie tylko europejskiego, ale i światowego formatu.

Oprócz zajęć typowo sportowych GOK w Chojnicach był organizatorem dwóch konkursów plastycznych związanych z tematyką sportową. W konkursach „Sport widziany oczami dziecka” oraz „Sport na wesoło” wzięło udział 175 osób.

W 2012 roku nasz ośrodek kontynuował także rozpoczętą w latach poprzednich propozycję programową zajęć sportowo – rekreacyjnych dla dorosłych mieszkańców gminy. Dużą popularnością cieszyły się turnieje sołeckie, które miały na celu integrację mieszkańców gminy wiejskiej Chojnice.

Sporym zainteresowaniem mieszkańców gminy cieszyły się również zajęcia nordic walking. W 2012 roku GOK w Chojnicach był organizatorem i współorganizatorem dwóch marszów nordic walking. W sierpniu fascynaci tego sportu spotkali się w Swornegaciach podczas imprezy o nazwie „Sworskie kijki” rozgrywanej w ramach Sportowego Pucharu Pomorza. Natomiast w październiku 50-osobowa grupa mieszkańców gminy wyjechała na rekreacyjny marsz po nadmorskiej plaży w Sztutowie. Impreza była zorganizowana pod hasłem „Dbając o posturę poznaję historię i naturę”. Projekt pod tym hasłem będzie kontynuowany również w przyszłym roku.

W 2012 roku GOK w Chojnicach był organizatorem cieszących się dużą popularnością amatorskich rozgrywek w piłkę nożną, piłkę nożną halową, piłkę siatkową, siatkówkę plażową i siatko nogę plażową. Większość zawodów miała charakter cykliczny (forma ligi lub Grand Prix) i była skierowana do dorosłych mieszkańców gminy Chojnice. Po raz pierwszy udało się zorganizować seniorską ligę piłki siatkowej na hali. Rozegrano również rekreacyjną ligę piłki siatkowej na kompleksie „Orlik 2012” w Charzykowach. Sporym zainteresowaniem cieszyły się rozgrywki letniej Grand Prix w siatkówce plażowej. Ponadto GOK w Chojnicach był współorganizatorem rozegranych w połowie lipca w Charzykowach II Mistrzostw Polski w siatkonomie plażowej. Impreza cieszyła się sporym zainteresowaniem wśród mieszkańców gminy i przebywających w naszej okolicy turystów. Impreza stała się doskonałą platformą komunikacyjną z odbiorcami, a sporą częścią tych odbiorców stanowili turyści, którzy przyjechali do Charzyków specjalnie na to wydarzenie.

Ponadto w 2012 roku GOK w Chojnicach administrował kompleksem boisk „Orlik 2012” w Charzykowach. Na obiekcie prowadzono cykliczne zajęcia sportowo – rekreacyjne dla dzieci i dorosłych. Sporym zainteresowaniem cieszyły się zajęcia tenisa ziemnego, piłki ręcznej, piłki siatkowej, piłki nożnej, siatkonomi.

Dużym zainteresowaniem cieszyła się propozycja zajęć sportowych dla całych rodzin, którą był co sobotni poranny aerobik.

W 2012 roku z kompleksu boisk skorzystało około 10 tysięcy osób. Byli to mieszkańcy gminy wiejskiej i miejskiej Chojnice oraz przebywający w okolicy turyści.

W roku 2012 Gminny Ośrodek Kultury w Chojnicach zgodnie z zapisami przyjętego Planu Opieki nad Zabytkami dla gminy Chojnice zakończył prace nad inwentaryzacją fotograficzną cmentarzy z terenu gminy. W ramach inwentaryzacji wykonano dokumentację fotograficzną zabytkowych nagrobków na cmentarzach znajdujących się w miejscowościach, w których znajdują się nasze placówki. Opracowany materiał uzupełnił gminną ewidencję zabytków i zamieszczony zostanie na stronach internetowych Urzędu Gminy i Ośrodka. Obecnie przystąpiliśmy do opracowania katalogu wszystkich miejscowości, w którym zawrzeć chcemy najważniejsze informacje na temat ich historii oraz losów zamieszkujących je mieszkańców.

Wiele podjętych, a opisanych także w niniejszym opracowaniu inicjatyw wypełniło zadeklarowane przez nasz Ośrodek i zapisanych formie działań operacyjnych działań, przyjętego w roku 2010 przez Radę Gminy, Planu Opieki nad Zabytkami.

PODSUMOWANIE

Niniejsze opracowanie stanowi próbę podsumowania działalności Gminnego Ośrodka Kultury w Chojnicach. Nie sposób w tym dokumencie uwzględnić wszystkie inicjatywy i działania, których inicjatorem, ale przede wszystkim realizatorem w roku 2012 była nasza instytucja. Mamy nadzieję, że obraz naszej pracy dopełniają cykliczne informacje, które prezentowane były na kolejnych posiedzeniach Rady Gminy oraz liczne materiały informacyjne, które pojawiały się w lokalnych mediach.

Cieszy nas dobry kontakt ze środowiskami, w których funkcjonują nasze placówki oraz dobra współpraca z ich samorządami. Dziesięcioletnie doświadczenie pokazało, że tylko tam gdzie w sposób partnerski podchodzi się do współpracy, można liczyć na sukcesy.

Budującym jest fakt, że nasi podopieczni wracają do nas w innych rolach, m.in. wolontariuszy czy rodziców swoich małych dzieci.

Choć wiele, ciekawych projektów, nie uzyskało dofinansowania ze źródeł zewnętrznych, to i tak wartym zauważenia jest fakt, że w roku 2012 udało się nam pozyskać pokaźną kwotę 1.300.000, która trafiła lub trafi (milion złotych) w najbliższym czasie wprost do mieszkańców gminy poprzez nasze placówki. Należy również zaznaczyć, że wiele naszych obiektów wymaga dużego zaangażowania w ich bieżące użytkowanie

i administrowanie, co niekiedy uniemożliwia nam skupienie się na kwestiach najważniejszych i koniecznych, tj. codziennej merytorycznej pracy w środowiskach lokalnych.

Mamy nadzieję, że Gminny Ośrodek Kultury w Chojnicach poprzez swoje inicjatywy i bieżącą działalność placówek terenowych wypełnił zadania powierzone mu Statutem przez Radę Gminy Chojnice.